

I JORNADA COMPARTIDA de l' AISBE sobre **FERIDES CRÒNIQUES** de pell

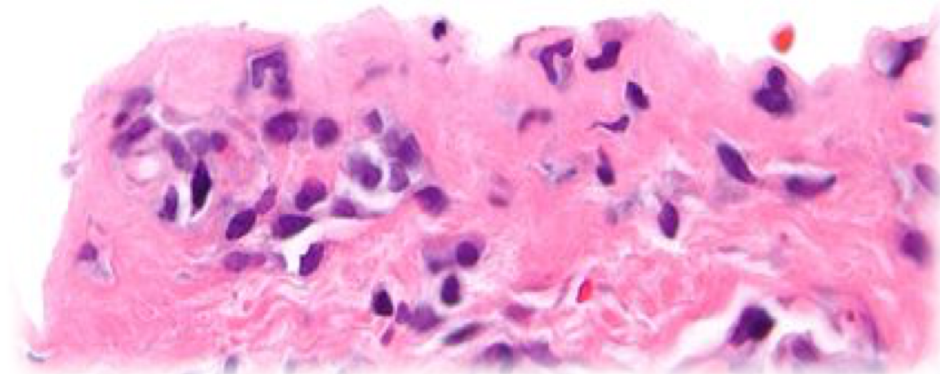
#feridescròniquespell

24|11|2017

Història de les cures

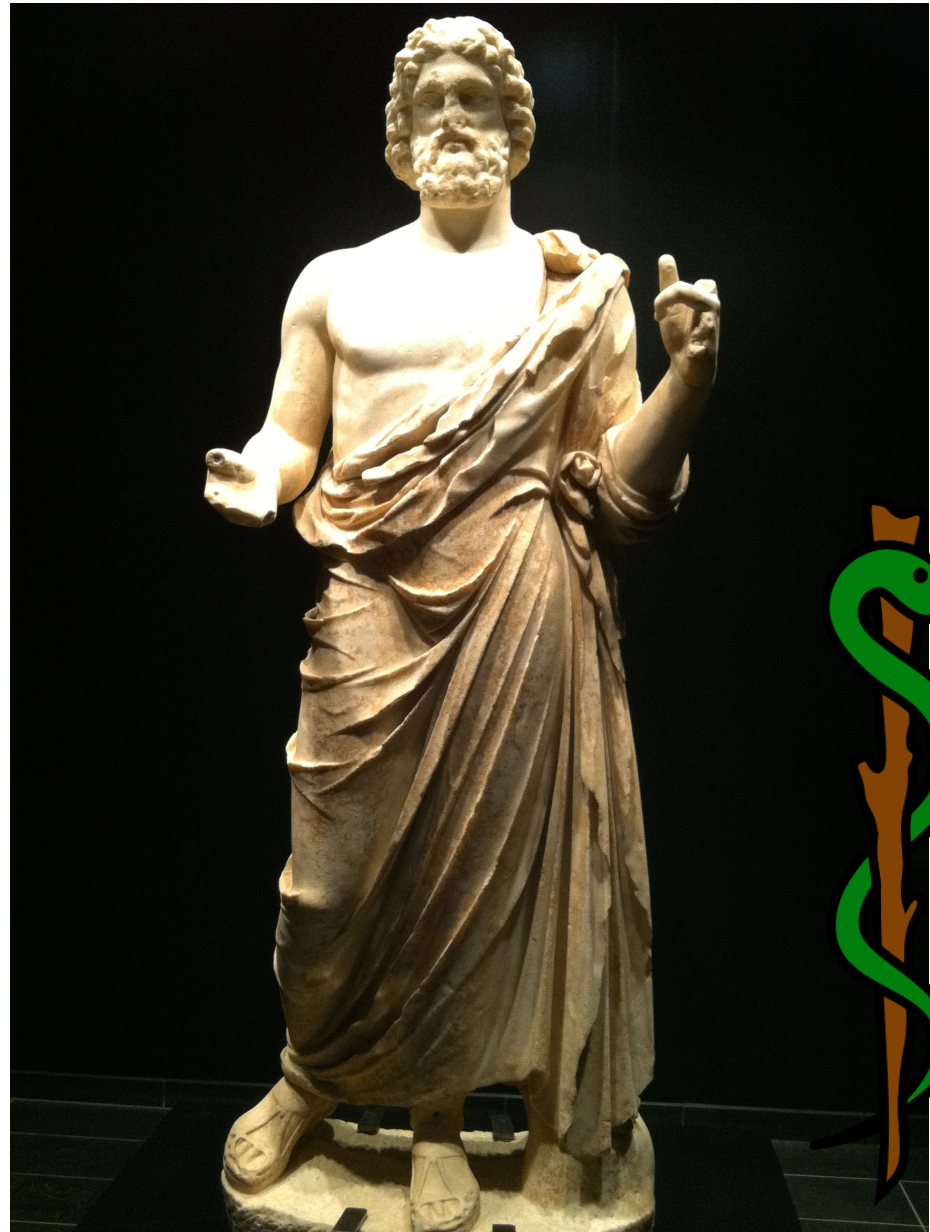
Xavier Sierra Valentí

**Dermatòleg
Llicenciat en Humanitats**

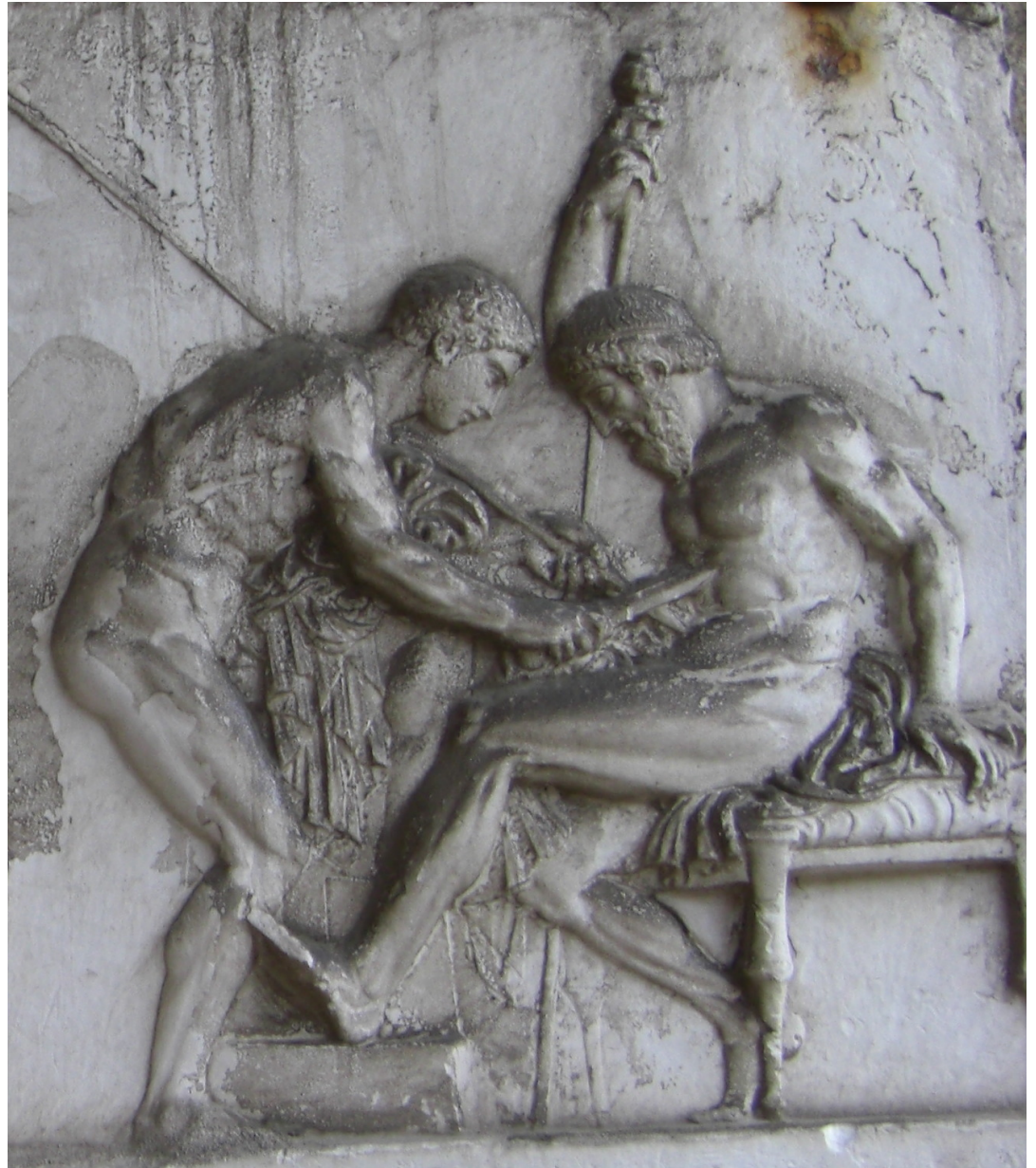
La serp d'Asclepi

- Asclepi va anar a curar a un pescador anomenat Glaucos
- Una serp va portar-li els remeis a la boca
- Des de llavors sempre el va acompanyar
- Asclepi s'apareixia als malalts acompanyat de la serp

Aquil·les cura a Telefos

- La ferida de Telefos no curava
- Aquil·les va anar a preguntar a l'oracle com curar-la
- L'oracle li va dir que la mateixa arma que li havia fet la ferida el guariria
- Aquil·les va raspar la llança sobre la ferida

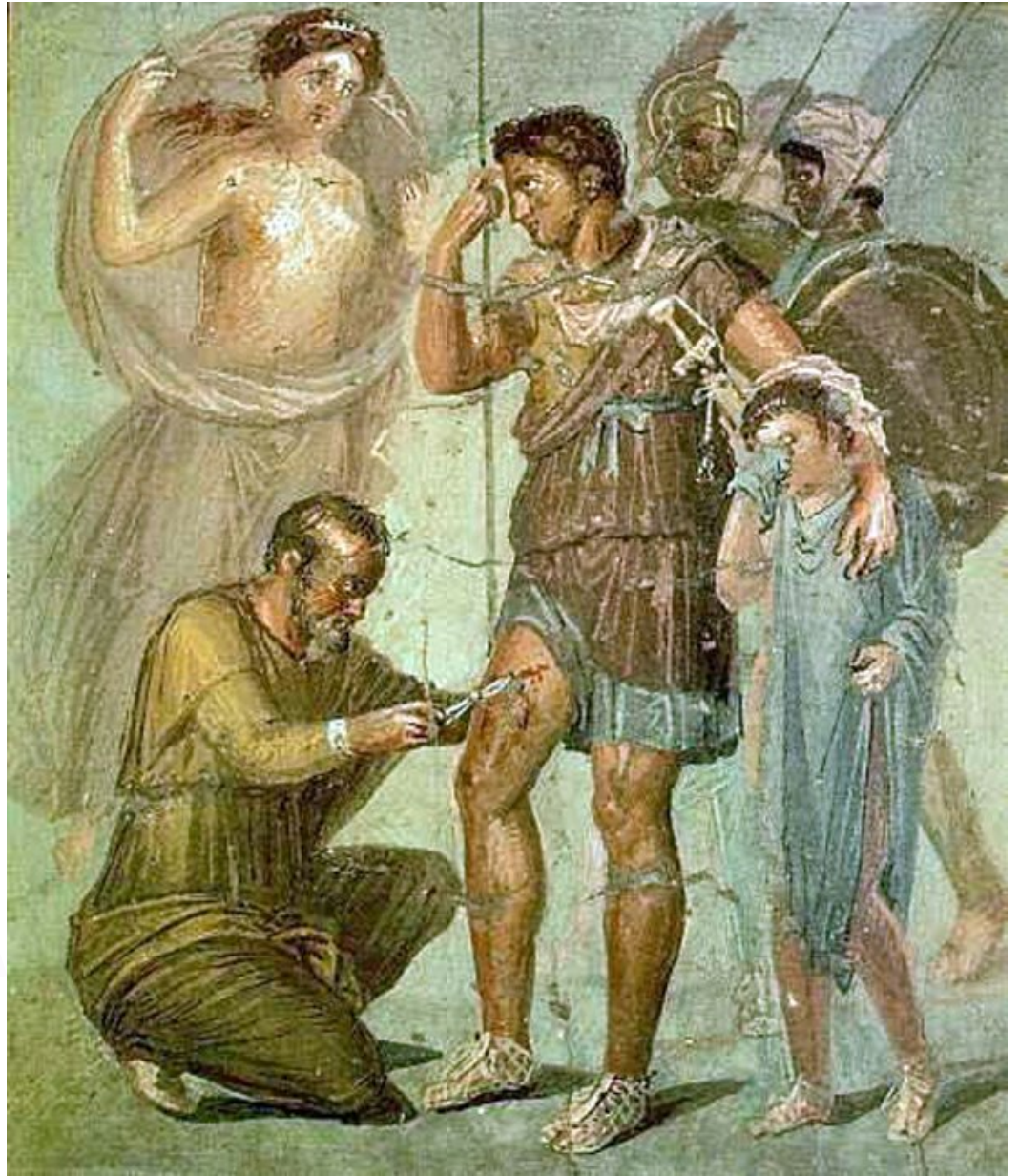
La cura d'Aquil·les

- Kylix de ceràmica negra amb figures vermelles
- Patrocle ferit i curat per Aquil·les
- Patrocle:
  - Ganyota de dolor
  - Mira la fletxa
  - Aguanta la bena amb el dit
  - Benatge en 8

El vell metge, vestit amb el mantell arromangat a la manera de Pèon, s'afanya inútilment a fer moltes coses amb la seva mà i amb les poderoses herbes de Febos, cerca inútilment d'abastar amb els dits la punta del dard i d'estrènyer el ferro amb unes pinces resistents

Virgili; Eneida XII, 398-405

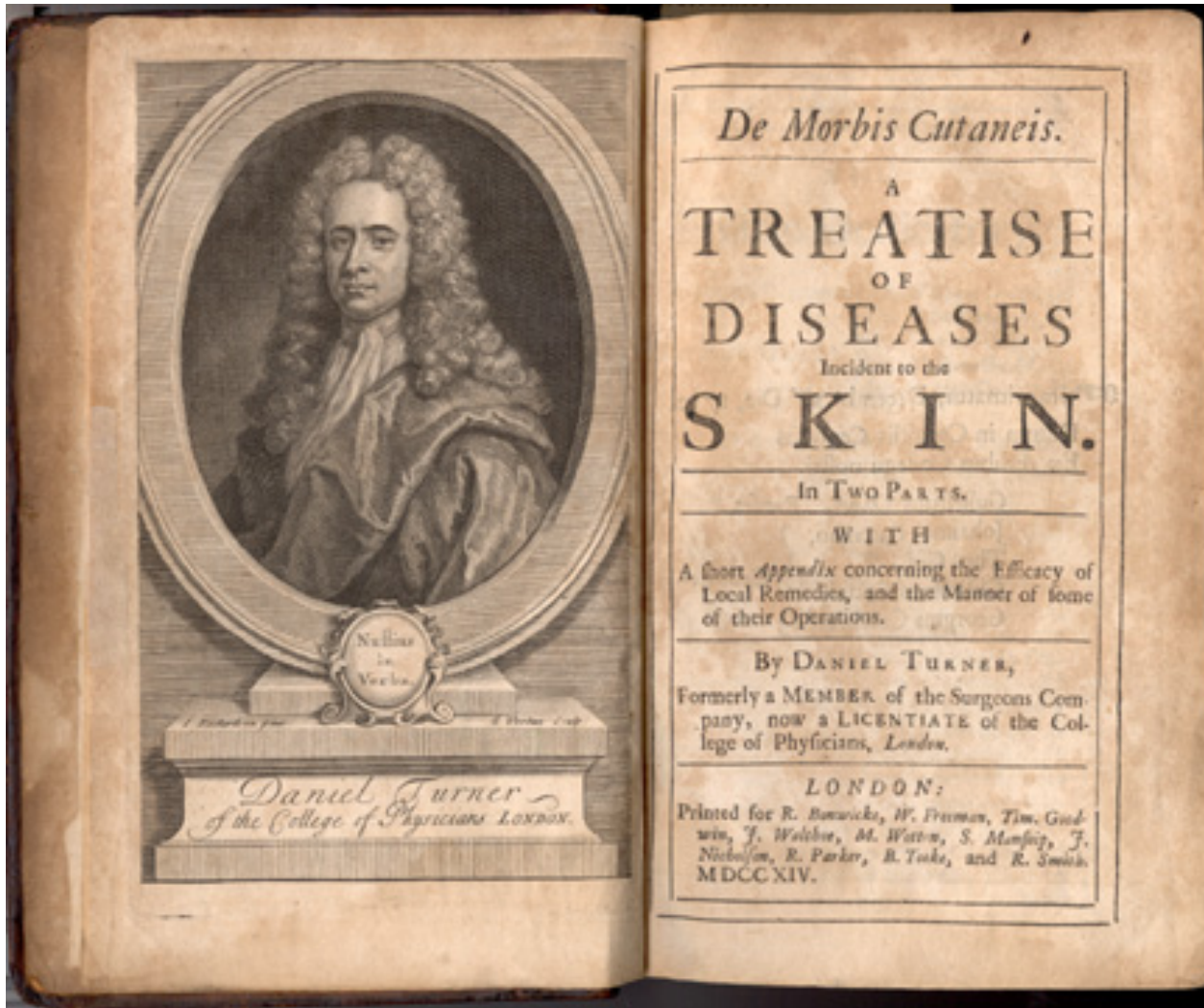

Retaule de Sant Antoni Abat. MNAC, Barcelona

Cirurgians a l'Edat Mitjana

- No eren metges
- Hàbit llarg
- Hàbit curt

Daniel Turner (1667-1740)

Daniel Niklaus Chodowieki (1726 - 1801)
Las escrófulas y la sangría. Grabado

Cesare Magati (1579-1647)

- Pocs canvis d'apòsits per no lesionar nous teixits
- Tractaments locals senzills per curar les ferides
  - Benes molt fines
  - Drenatge

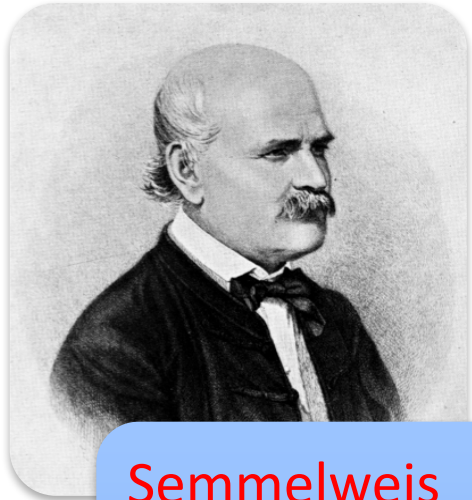
“És la Natura i no els medicaments el que cura les ferides”

De rara vulnerum medicatione, 1616

Florence Nightingale (1820-1910)

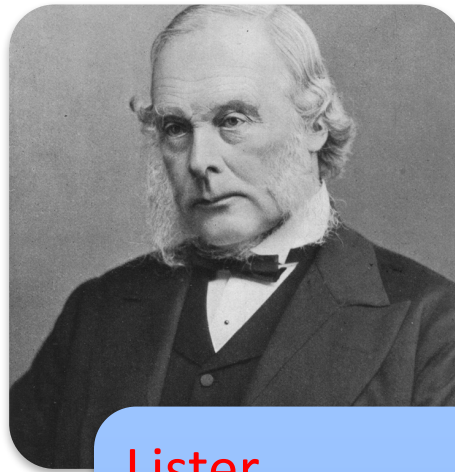

L'observació ens indica com està el pacient
la reflexió ens indica què hem de fer
l'habilitat pràctica ens indica com hem de fer-ho

Semmelweis

- 1846
- Febre puerperal
- Rentar-se les mans

Lister

- 1860
- Fenol
  - camp
  - gases

Ernst von Bergmann

- 1886
- Esterilització instrumental

Paul Leopold Friedrich (1864-1916)

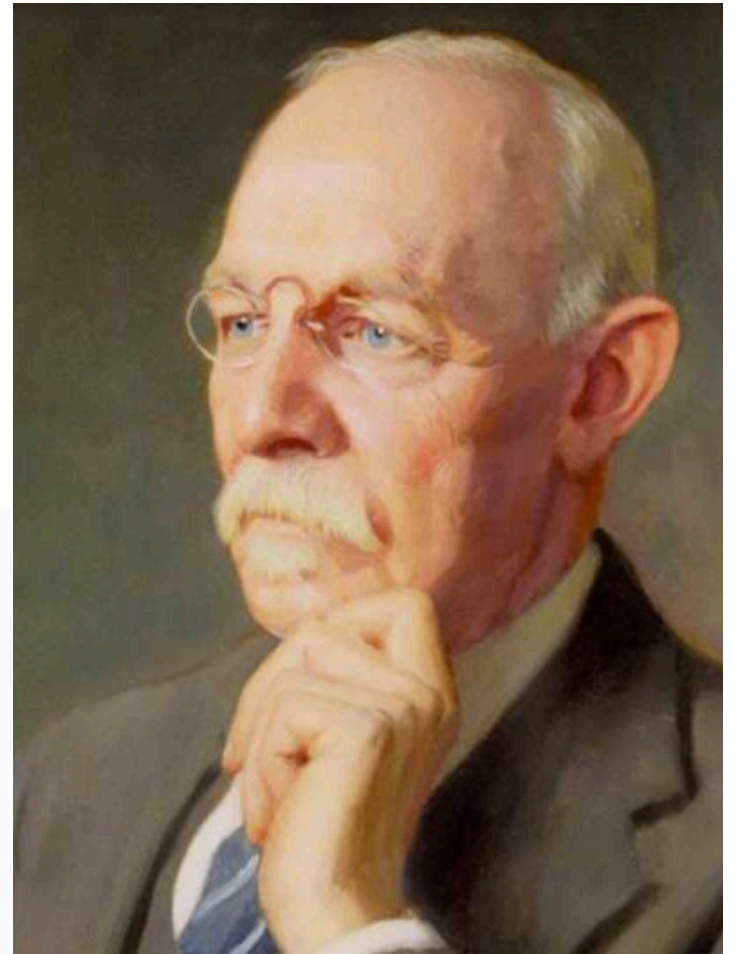

- Desbridament
- Excissió de les ferides
- Eliminació dels esfacels

William Steward Halsted (1852-1922)

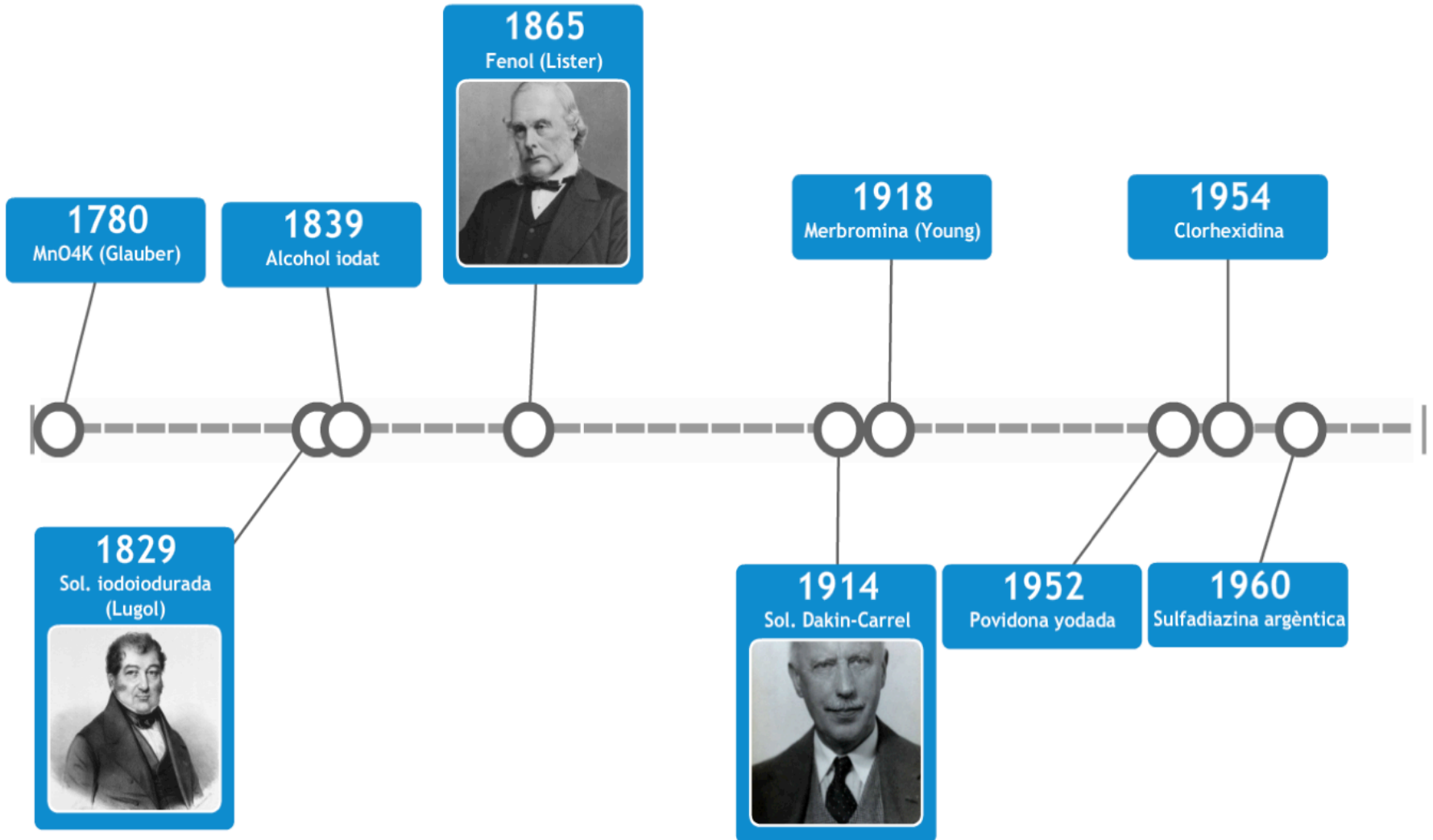

1899

Antisèptics

ἀντί anti, "contra" and σηπτικός sèptikos, "putrefacte"

Apòsits

S. V
Gasa
seca

I Guerra
Mundial
Apòsit
doble
capa
(parafina
/seca)

1937
*Clostridium
histolyticu
m*
colagenas
a

II Guerra
Mundial
Tirites

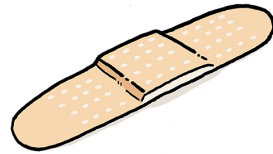
'80
Apòsit
hidrocoloid
e

(capa
interna
hidrofílica i
plàstic semi-
permeable)

Espumes
:
Poliuretà
hidrofílic
+
Agent
gelificant

Alginats
(extracte
d'algues)

Ac.
gulurònic
+ ac.
manurònic

'90
Silicona

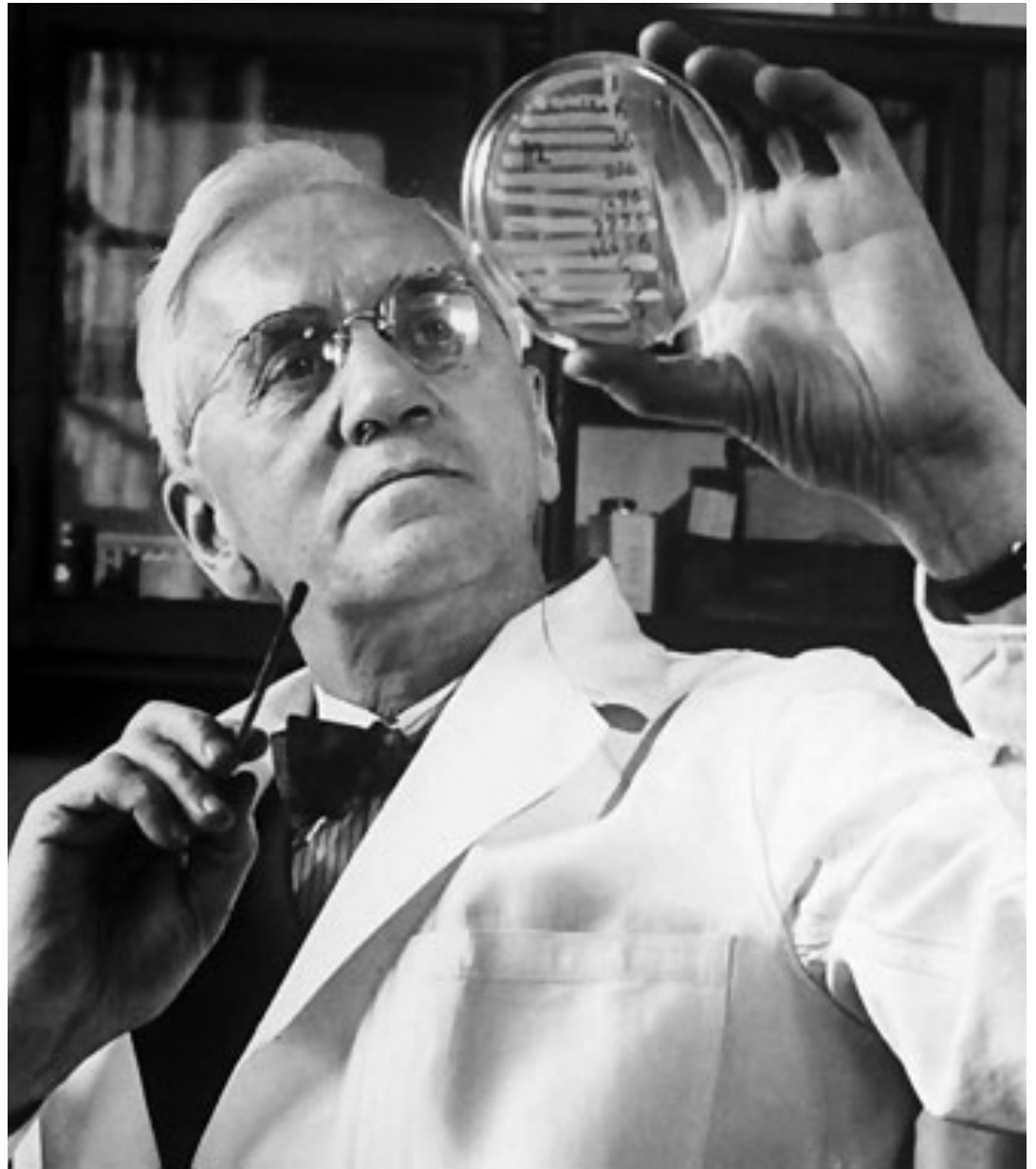
Apòsit
modulador
de la
metalo-
proteinasa

Antibiòtics

Penicilina

- Neomicina
- Bacitracina
- Cloramfenicol
- Polimixina
- Aureomicina
- Àcid fusídic
- Mupirocina

I Guerra Mundial

10 minuts.

- Primers auxilis al lloc de combat.
- Tallar les hemorràgies.

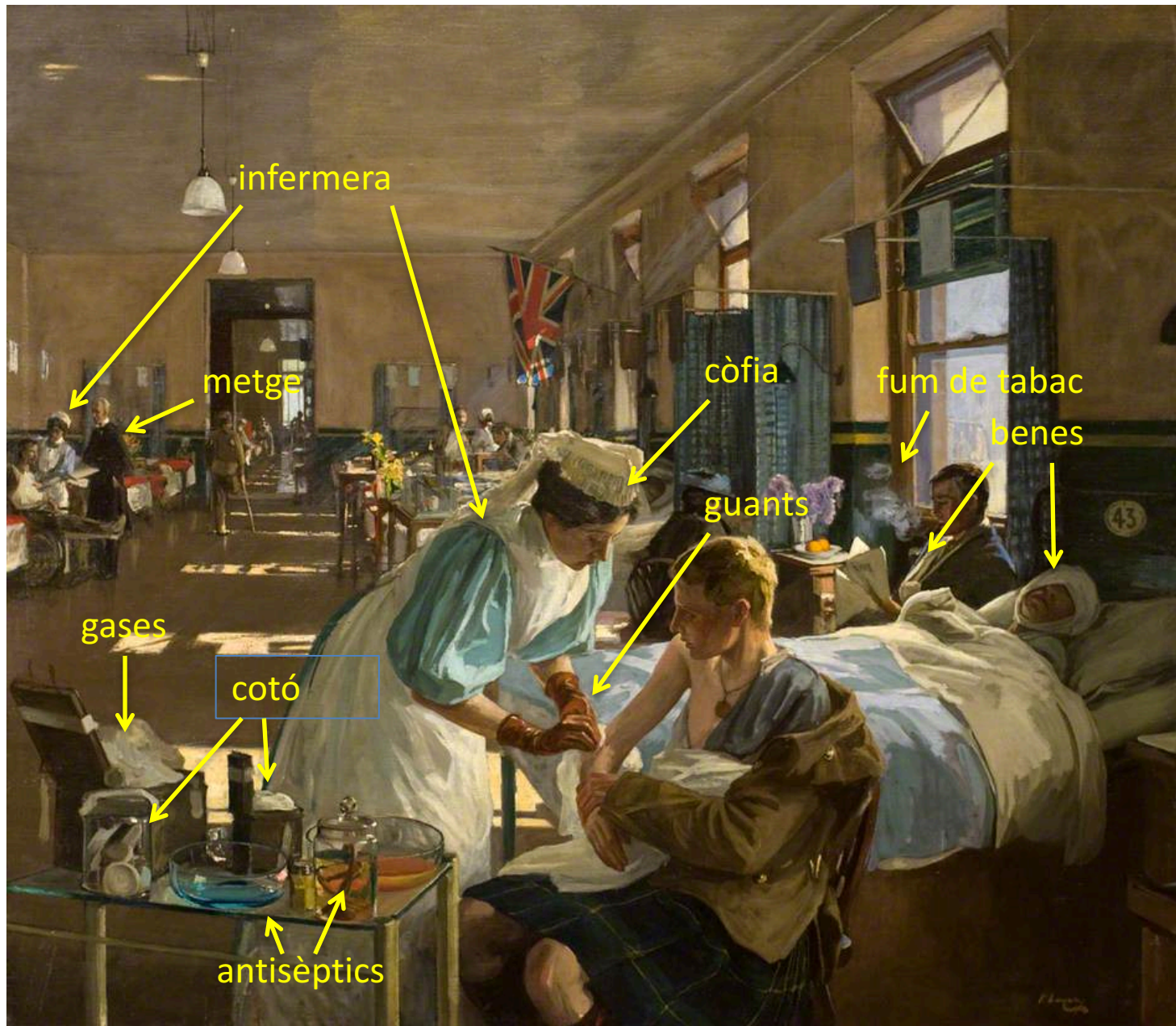
30 minuts.

- Medicalització del ferit (desinfecció, benatge, assistència respiratòria)
- Estabilització.

1 hora. Evacuació medicalitzada.

2 hores. El ferit és atès a una unitat medico-quirúrgica, a la retaguardia

John Lavery: *La primera ferida*. Hospital de Londres, 1914

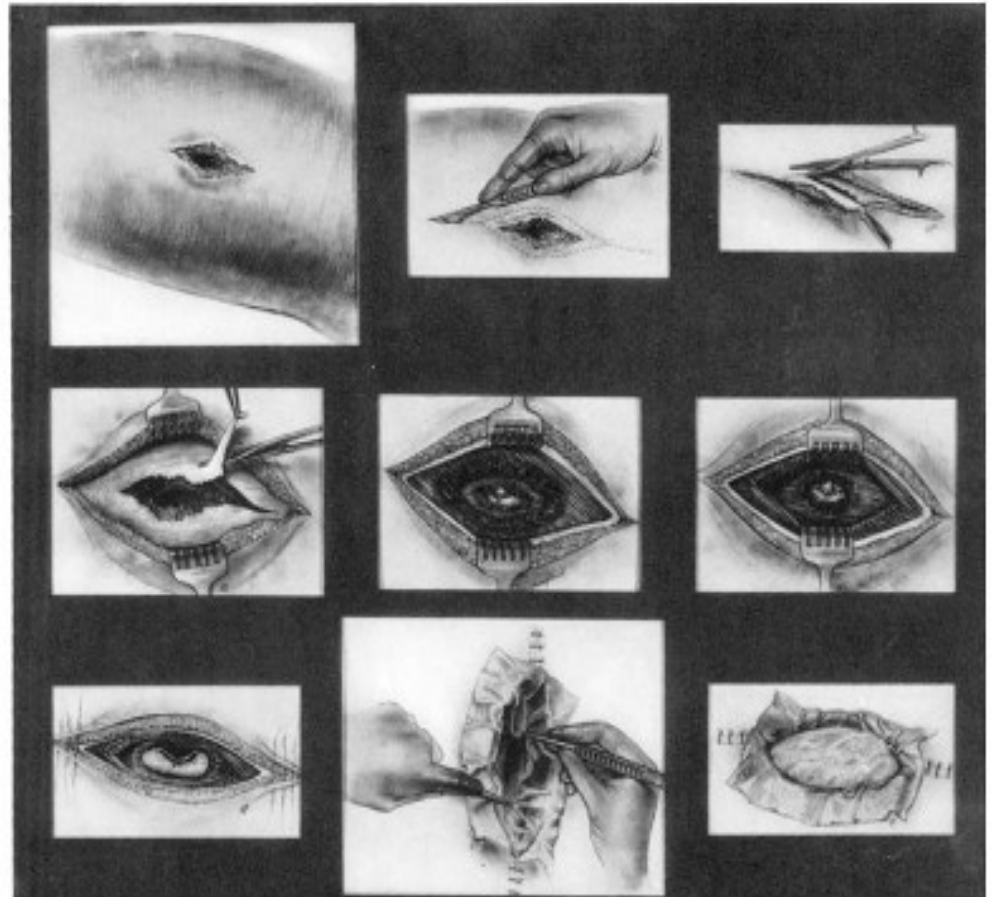

Josep Trueta Raspall

MÈTODE TRUETA

Cinc procediments bàsics:

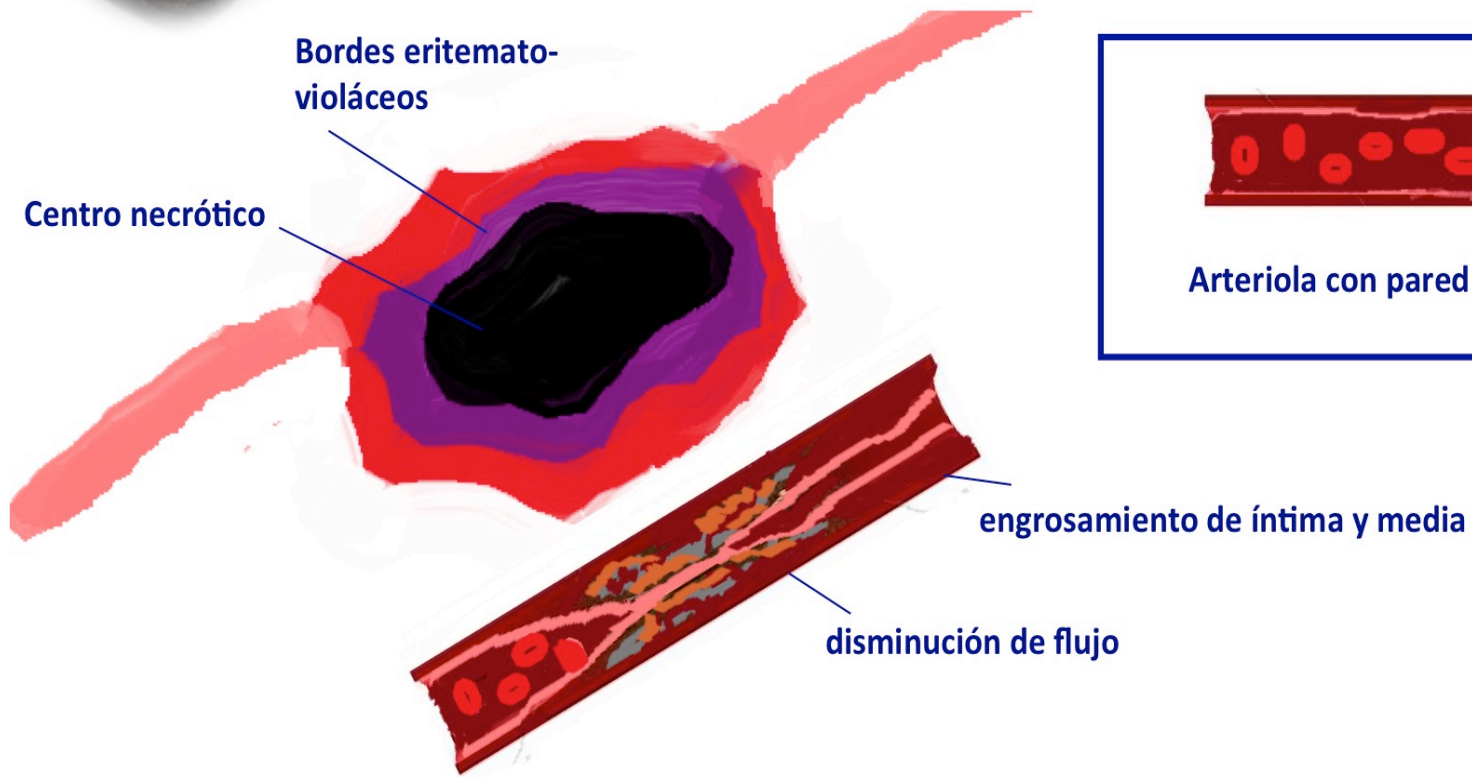
1. Tractament quirúrgic immediat
2. Neteja de la ferida
3. Excisió de la ferida
4. Provisió de drenatge
5. Immobilització

Úlcera de Martorell

ÚLCERA HIPERTENSIVA ISQUÉMICA DE MARTORELL

Arterioloesclerosis isquémica subcutánea

Jaume Huguet: Retable dels Sants Metges. Seu d'Ègara. Terrassa